

Prosjektoversikt og bakgrunn for igangsetting av arbeidet

Hvorfor er prosjektet igangsatt?

Studieårets inndeling setter rammer for hvordan vi planlegger undervisningen og legger til rette for læring ved NMBU. Dette prosjektet avspeiler et behov for å se om en ny semestermodell, i større grad enn den eksisterende, kan fremme utviklingen av utdanningene våre i tråd med de strategiske mål for NMBU.

Prosjektet skal bidra til at NMBU har en organisering av vår utdanningsvirksomhet, både på og utenfor campus, både fysisk og digital, som er framtidsrettet, som gir godt læringsmiljø, og som gir god utnyttelse av ressurser.

Utdanningsfeltet både nasjonalt og internasjonalt nå inne i en stor transformasjonsfase, og innsatsområdene *Tverrfaglighet*, *Digitalisering*, *Læring hele livet* og *Et samlet universitet* i NMBUs strategi 2019-2023 ser ut til å bli stadig mer aktuelle. Samtidig er svært mye av annen aktivitet ved universitetet avhengig av hvordan vi organiserer undervisningen, både når det gjelder forskning, innovasjon, administrasjon og drift.

NMBU har tradisjon for å gi studenter stor frihet til å velge emner på tvers av programmer og enheter. Samtidig legges det ned et stort arbeid i å timeplansikre emner i studieprogrammene. Selv med det digitale planleggingsverktøyet som NMBU bruker i dag, er det likevel svært krevende å legge time- og eksamensplaner som tilfredstiller alle krav og behov og sikrer høy grad av ressursutnyttelse. Antall studenter ved NMBU vokser imidlertid jevnt og trutt (dobling siste 15 år) og antall emner og programmer vokser tilsvarende. I dette prosjektet ser man derfor på ulike tiltak og endringer som vil gjøre det mulig å sikre fleksibilitet for studentene i emnevalg, gi jevnere studiebelastning for studentene gjennom uken, bedre og jevnere rombelastning, mer forutsigbarhet i time- og eksamensplaner, samt timeplansikring av program-emner selv med en fortsatt vekst i student- og emnetallet.

I kjølvannet av Bolognaerklæringen for om lag 20 år siden, la NLH/UMB om fra den tradisjonelle to-semestermodellen til dagens semestermodell som inkluderer 3 korte blokker. Disse blokkene har til en viss grad gitt rom for mer problem-prosjektbasert og fokusert undervisning i tråd med læringsfilosofien. De har også gitt rom for mer forskningsfokus for den enkelte forsker/underviser ved at undervisning eventuelt gis i korte og intensive perioder og frigir gir tid til sammenhengende forskning i f.eks. parallellen eller andre blokker. I 2020 så vi også hvordan disse korte blokkene muliggjorde hurtig oppskalering av studietilbud (EVU) for folk som var permitterte under pandemien. Videre peker Stortingsmeldinger om livslang læring og arbeidslivsrelevans mot at utdanning i stadig

større grad må legge til rette for livslange studieløp og tetter kobling til næringslivet, med fleksible utdanningstilbud, korte mobilitetsopphold inn og ut av campus (EVU, 'internships', praksis, utveksling mm.). Det ligger derfor innenfor målbildet for dette prosjektet å se på om det finnes ytterligere potensiale i andre semestermodeller for å tilby fleksibel og framtidsrettet utdanning og som samtidig kan gi andre gevinster, som for eksempel enda mer rom for perioder med sammenhengende forskningsfokus.

Både strategisk plan for NMBU, utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet og samfunns- og effektmålene for Samlokaliseringsprosjektet har mål om økt tverrfaglighet, og utnytting av synergier på tvers av fakultetene. Det har derfor vært et viktig mål for dette prosjektet å se på om alternative semestermodeller kan bidra til å nå disse målene, f.eks. gjennom en felles, men dog mer fleksibel, struktur som muliggjør ulike typer emne- og programdesign, og ulike lærings- og vurderingsformer.

Dette er noen av momentene som ligger til grunn for motivasjonen for dette prosjektet. Oppsummert så har følgende spørsmål vært sentrale i prosjektplanleggingen og gevinstutformingene.

Kan en eventuell ny semesterstruktur i større grad enn den nåværende:

- skape mer rom for variasjon og fleksibilitet i emne-/programdesign, læringsaktiviteter og vurderingsformer?
- legge til rette for bedre læring gjennom mer problem-/prosjektbasert undervisning?
- legge til rette for mer tverrfaglighet?
- legge mer til rette for sammenhengende forskningstid, tid til utvikling av undervisningsopplegg og/eller til kortere/lengre opphold utenfor campus?
- legge til rette for mer inkludering av studenter i forskningsprosjekter?
- sikre en mer effektiv emneadministrasjon og forenkle timeplanleggingen og gjennomføringen av eksamen?
- sikre bedre og jevnere utnyttelse av undervisningsarealer og -infrastruktur?
- åpne for mer mobilitet for studenter og arbeidstakere?

Potensielle gevinster ved en omlegging må selvsagt veies opp mot både kort- og langsiktig kostnad. En ny semesterstruktur vil i større eller mindre grad måtte føre til omlegging av emner og omstrukturering av programporteføljer, avhengig av hvilken modell som velges. Arbeidet med studiekvalitet er et kontinuerlig arbeid gjennom emnerevisjoner og programevalueringer, men en omlegging til en ny struktur vil selvsagt kreve ressurser og tid ut over dette løpende kvalitetsarbeidet. Denne kostnaden vil måtte inngå i det endelige beslutningsgrunnlaget nå det skal avgjøres hvilken semestermodell NMBU skal ha i

framtiden. Det er likevel grunn til å tilføye her at en eventuell omlegging gir anledning til fornyelse og nytenkning i emnene (læringsmål, undervisnings- og vurderingsform) og for programmene.

En nøyere beskrivelse av gevinster og effektmål for dette prosjektet kan finnes i prosjektbeskrivelsen (19/05664-10). Gevinstene som er beskrevet der er i prosjektet omsatt til mer konkrete designkriterier (20/04761-11) som de tre alternative semestermodellene (høringsdokument [20/04761-11]) skal sammenliknes ved hjelp av.

Hvorfor sendes semestermodellene nå ut på høring?

Vurdering av potensial og konsekvenser ved ulike semestermodeller er en kompleks og kontekstavhengig oppgave. Prosjektgruppen er helt avhengig av enhetene for å få lokale perspektiver på hvordan en modellendring vil påvirke oss. Viten og innsikt i lokal kontekst, forhold og strategier er en forutsetning for å kunne foreta en slik vurdering med høy kvalitet.

Hvordan er prosjektet forankret i organisasjonen?

RLG sluttet seg i 2019 til gjennomføringen av en utredning av ny semesterstruktur ved NMBU (19/01337-1). Forutgående var semesterstruktur et av temaene på et felles utdanningsseminar med RLG og SU avholdt 12. og 13. mars 2019.

En detaljert projektramme ble behandlet i RLG våren 2020 (19/05664-8). Prosjektplan og tidsramme ble behandlet i RLG i januar 2021 og mars 2021. Prosjektet er også blitt presentert flere ganger i SU og IDF samt for studentene og i ulike lokale fora.

Hvordan er prosjektet organisert?

- Styringsgruppe: Rektors ledergruppe (RLG)
- Prosjekteier: Studiedirektør Ole-Jørgen Torp
- Prosjektleder: Ulrik Meisner
- Prosjektgruppe: Ole-Jørgen Torp, Bodil Norderval & Ulrik Meisner

Hvilket arbeid er gjort frem til nå?

Prosjektgruppen har foretatt en overordnet kartlegging av semestermodeller ved et større antall undervisningsinstitusjoner. Det har også vært avholdt innsiktsmøter med Wageningen University og Københavns universitet.

Prosjektgruppen har formulert en rekke vurderingskriterier for semestermodellene og organisasjonen har gitt innspill til disse i tidligere prosesser. Videre har en pedagogisk

ressursgruppe gitt deres vurdering av designkriteriene fra et pedagogisk ståsted. Senest har prosjektgruppen utformet en foreløpig utredning av dagens modell samt de to alternative modellene som nå sendes på høring i organisasjonen.

Hvem deltar i høringen?

- MINA - kontaktperson professor Stein Ragnar Moe
- BIOVIT - kontaktperson instituttleder Elise Norberg
- LANDSAM - kontaktperson prodekan Grete Grindal Patil
- VET - kontaktperson seksjonssjef Anne Elisabeth Torgersen
- HH - kontaktperson dekan Gro Ladegård
- KBM - kontaktperson professor Morten Sørli
- REALTEK - kontaktperson amanuensis Ivar Maalen-Johansen
- Studieavdelingen - kontaktperson Bodil Norderval
- Universitetsadministrasjonen - kontaktperson Hans Gran
- Studentene - kontaktperson leder av studenttingets arbeidsutvalg Tuva T. Lund

Høringsprosessen

Høringsprosessen fastlegges på de enkelte enhetene. Det vil derfor være ulik praksis som avspeiler lokale preferanser og prioriteringer. De ovennevnte kontaktpersonene er oppnevnte for å være bindeledd til den sentrale prosjektgruppen samt for å koordinere høringprosessen på de respektive enhetene.

Høringsdokumenter

Høringsdokumentene er tilgjengelige i P360 sak 20/04761 samt på prosjektets nettside: <https://www.nmbu.no/ansatt/adm/ksu/transformasjon-utdanningen/delprosjekt-semesterstruktur>

Vennlig hilsen

Solve Sæbø
Prorektor for utdanning

Ole-Jørgen Torp
Studiedirektør/prosjekteier